

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (šesti senat)

z dne 8. septembra 2015*

„Predhodno odločanje — Člen 99 Poslovnika Sodišča — Direktiva 2005/29/ES —
Varstvo potrošnikov — Nepoštene poslovne prakse — Znižanje cen — Označevanje ali prikazovanje
referenčne cene“

V zadevi C-13/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (Francija) z odločbo z dne 9. septembra 2014, ki je prispela na Sodišče 16. januarja 2015, v kazenskem postopku proti

Cdiscount SA,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi S. Rodin, predsednik senata, A. Borg Barthet (poročevalec) in E. Levits, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da se odloči z obrazloženim sklepom v skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta („Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah“) (UL L 149, str. 22).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka proti družbi Cdiscount SA (v nadaljevanju: družba Cdiscount) v zvezi z neoznačitvijo referenčne cene pri prodaji po znižanih cenah, ki jo družba Cdiscount izvaja na spletnem prodajnem mestu.

* Jezik postopka: francoščina.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 6, 8 in 17 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah je navedeno:

„(6) Ta direktiva [...] približuje zakonodaje držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, vključno z nepoštenim oglaševanjem, ki neposredno škodujejo ekonomskim interesom potrošnikov in na ta način posredno ekonomskim interesom zakonitih konkurentov. [...] Ne zajema niti ne vpliva na posamezne nacionalne zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodujejo samo ekonomskim interesom konkurentov ali zadevajo poslovanje med trgovci; države članice bodo lahko, če bodo tako želele, še naprej v skladu z zakonodajo Skupnosti urejale takšne prakse, pri čemer bodo v celoti upoštevale načelo sorazmernosti. [...]

[...]

(8) Ta direktiva neposredno ščiti ekonomske interese potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami podjetij v razmerju do potrošnikov. [...]

[...]

(17) Zaželeno je, da se za zagotovitev večje pravne varnosti opredelijo poslovne prakse, ki veljajo v vseh okoliščinah za nepošteno. Priloga I vsebuje torej izčrpen seznam vseh takšnih praks. To so edine poslovne prakse, ki lahko veljajo za nepošteno, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi določb iz členov 5 do 9. Seznam se lahko spremeni le s pregledom Direktive.“

4 Člen 1 navedene direktive določa:

„Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in doseči visoko raven varstva potrošnikov s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodijo ekonomskim interesom potrošnikov.“

5 Člen 2 navedene direktive določa:

„V tej direktivi:

[...]

d) ‚poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov‘ (v nadaljevanju: tudi ‚poslovne prakse‘) pomenijo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlaga ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[...]“

6 Člen 3(1) iste direktive določa:

„Ta direktiva se uporablja za nepošteno poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov, kakor je določeno v členu 5, pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom.“

7 Člen 4 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah določa:

„Države članice ne omejujejo niti svobode opravljanja storitev niti prostega pretoka blaga iz razlogov, ki sodijo na področje, ki ga približuje ta direktiva.“

8 Člen 5 te direktive, naslovljen „Prepoved nepoštenih poslovnih praks“, določa:

„1. Nepoštene poslovne prakse so prepovedane.

2. Poslovna praksa je nepoštena, če:

a) nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti,

in

b) v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika, ki ga izdelek doseže ali je nanj usmerjen, ali obnašanje povprečnega člana skupine, če je poslovna praksa usmerjena na določeno skupino potrošnikov.

[...]

4. Zlasti so nepoštene tiste poslovne prakse, ki so:

a) zavajajoče, kakor je določeno v členih 6 in 7,

ali

b) agresivne, kakor je določeno v členih 8 in 9.

5. Priloga I vsebuje seznam poslovnih praks, ki se v vseh okoliščinah štejejo za nepoštene. V vseh državah članicah se uporablja isti enotni seznam, ki se lahko spremeni samo s pregledom te direktive.“

9 Člen 6 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah določa:

„Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če vsebuje napačne informacije in je torej neresnična, ali če na kakršen koli način, vključno s celotno predstavitvijo, zavaja ali bi utegnila zavajati povprečnega potrošnika, četudi je informacija točna glede enega ali več sledečih elementov, ter v vsakem primeru povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel:

[...]

d) glede cene ali načina izračunavanja cene ali obstoja določene cenovne prednosti;

[...]“

Francosko pravo

10 V skladu s členom L. 113-3 zakonika o varstvu potrošnikov v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja zadeve v glavni stvari (v nadaljevanju: zakonik o varstvu potrošnikov), mora „vsak prodajalec izdelka ali ponudnik storitev z označevanjem, etiketiranjem, prikazovanjem ali na kakršen koli drug ustrezen način obvestiti potrošnika o cenah, morebitnih omejitvah pogodbene odgovornosti in posebnih prodajnih pogojih, kot je določeno z odloki ministra, pristojnega za gospodarstvo.“

11 Člen R. 113-1 tega zakonika določa:

„Z globo, določeno za prekrške pete stopnje, se kaznuje prodaja blaga ali izdelkov ali opravljanje storitev po cenah, določenih v nasprotju z odloki, sprejetimi na podlagi člena 1 sklepa št. 86-1243 z dne 1. decembra 1986, povzetega v členu L. 113-1, ali odloki z enakim ciljem, sprejetimi na podlagi sklepa št. 45-1483 z dne 30. junija 1945, ki so še vedno prehodno v veljavi na podlagi člena 61 zgoraj navedenega sklepa z dne 1. decembra 1986, priloženega temu zakoniku.

Enaka globa se uporablja za kršitve odlokov, predvidenih v členu L. 113-3, ki določajo način obveščanja potrošnika o cenah in posebnih prodajnih pogojih, ter odlokov z enakim ciljem, sprejetih na podlagi sklepa št. 45-1483 z dne 30. junija 1945.

Pri ponovitvi se uporabljajo globe za ponovitev prekrškov pete stopnje.“

12 Člen 1(2) odloka z dne 31. decembra 2008 o objavah cenovnih znižanj za potrošnike (JORF z dne 13. januarja 2009, str. 689, v nadaljevanju: odlok z dne 31. decembra 2008), sprejetega na podlagi člena L. 113-3 zakonika o varstvu potrošnikov, določa, da kadar se oglas za potrošnike z objavo cenovnega znižanja „objavi na prodajnem mestu ali na spletnem prodajnem mestu, mora biti na etiketi, označbi ali prikazu označene cene, dosežene v skladu z veljavnimi določbami, poleg oglaševane znižane cene objavljena referenčna cena, opredeljena v členu 2.“

13 Člen 2 tega odloka določa:

„1. Referenčna cena iz tega odloka ne sme presegati najnižje cene oglaševalca za izdelek ali za podobno storitev na istem maloprodajnem mestu ali prodajnem mestu na daljavo v zadnjih tridesetih dneh pred začetkom oglaševanja. Tako opredeljena referenčna cena se lahko ohrani pri oglaševanih zaporednih cenovnih znižanjih med isto trgovsko akcijo en mesec od prvega oglasa o cenovnem znižanju ali v času iste razprodaje ali popolne razprodaje.

Oglaševalec mora biti zmožen na zahtevo uslužbencev iz člena L. 450-1 trgovskega zakonika z zapiski, potrdili, naročilnicami, računi ali kakršnim koli drugim dokumentom izkazati vse cene iz tega obdobja.

2. Oglaševalec lahko kot referenčno ceno uporablja tudi ceno, ki jo je priporočil proizvajalec ali uvoznik izdelka, ali najvišjo ceno, ki izhaja iz določbe gospodarskih predpisov.

V tem primeru mora biti zmožen uslužbencem iz člena L. 450-1 trgovskega zakonika izkazati resničnost teh referenc in to, da so take cene trenutno tudi pri drugih distributerjih enakega izdelka.

3. Če podoben izdelek predhodno ni bil v prodaji na istem maloprodajnem mestu ali na istem prodajnem mestu na daljavo in če ta izdelek nima več cene, ki jo priporoča proizvajalec ali uvoznik, se lahko oglaševano znižanje cen iz člena 1 izračuna na podlagi zadnje priporočene cene, ki pa ne sme biti starejša od treh let pred začetkom oglaševanja.

V tem primeru je treba v oglasu o cenovnem znižanju poleg referenčne cene navesti „priporočeno ceno“ in leto, na katero se ta cena nanaša.

Oglaševalec mora biti zmožen na zahtevo uslužbencev iz člena L. 450-1 trgovskega zakonika izkazati resničnost te priporočene cene in to, da se je uporabljala.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Iz predložitvene odločbe izhaja, da so službe direkcije za zaščito oseb iz departmaja Gironde 16. oktobra 2009 sestavile zapisnik, v katerem so ugotovile več kršitev določb odloka z dne 31. decembra 2008.
- 15 Navedene službe so namreč ugotovile, da družba Cdiscount, ki upravlja spletno prodajno mesto, pri ponudbah za nakup po znižanih cenah ni navajala referenčnih cen pred znižanjem ali cen, ki jih je pred znižanjem priporočal proizvajalec. Neprikaz ali neoznačenost referenčnih cen pri oglaševanju cenovnih znižanj trgovcev pa pomeni kršitev določb navedenega odloka in člena L. 113-3 zakonika o varstvu potrošnikov, ki je kazniva.
- 16 Družba Cdiscount je bila prijavljena pri tribunal de police de Bordeaux (okrajno policijsko sodišče), ki je na prvi stopnji zavrnilo njeno trditev o neskladnosti odloka z dne 31. decembra 2008 z določbami Direktive o nepoštenih poslovnih praksah in spoznalo obdolženca za krivega očitanih dejanj.
- 17 Družba Cdiscount se je zoper to sodbo pritožila pri cour d'appel de Bordeaux (pritožbeno sodišče v Bordeauxu), ki je s sodbo z dne 5. julija 2013 potrdilo navedeno odločbo z obrazložitvijo, da označevanje ali prikazovanje referenčne cene ni kot tako poslovna praksa, ampak način izvajanja poslovne prakse oglaševanja cenovnega znižanja. Zato navedeno označevanje ali prikazovanje ne spada na področje uporabe navedene direktive.
- 18 Ker je bila obsodba družbe Cdiscount po pritožbi potrjena, je družba Cdiscount vložila kasacijsko pritožbo.
- 19 Predložitveno sodišče ugotavlja, na eni strani, da se prepoved iz zadevnih nacionalnih predpisov uporablja v vseh okoliščinah in, na drugi strani, da je v Direktivi o nepoštenih poslovnih praksah taksativen seznam nepoštenih praks v vseh okoliščinah, v členih od 5 do 9 pa določa, da je – razen teh praks – poslovno prakso mogoče obravnavati kot nepošteno šele po posamični presoji.
- 20 Cour de cassation je menilo, da je odločitev v zadevi o glavni stvari odvisna od razlage Direktive o nepoštenih poslovnih praksah, zato je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali določbe členov od 5 do 9 [Direktive o nepoštenih poslovnih praksah] nasprotujejo temu, da so v vseh okoliščinah in ne glede na njihov morebiten vpliv na odločitev povprečnega potrošnika prepovedana znižanja cen, ki niso izračunana glede na referenčne cene, določene s predpisi?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 21 V skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča lahko Sodišče, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.
- 22 V tej zadevi je treba uporabiti navedeni člen.
- 23 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da nasprotuje nacionalnim predpisom, kakršni so tisti v postopku o glavni stvari, ki določajo splošno prepoved oglaševanja cenovnih znižanj, pri katerih na označbi ali prikazu cene ni razvidna referenčna cena.

- 24 Pri odgovoru na to vprašanje je treba najprej ugotoviti, ali se s členoma 1(2) in 2 odloka z dne 31. decembra 2008, ki se uporabljata za dejansko stanje iz postopka v glavni stvari, uresničujejo cilji v zvezi z varstvom potrošnikov, tako da bi lahko spadala na področje uporabe Direktive o nepoštenih poslovnih praksah.
- 25 Navedena direktiva namreč v skladu s svojo uvodno izjavo 8 „neposredno ščiti ekonomske interese potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami podjetij v razmerju do potrošnikov“ in zagotavlja – kot je navedeno zlasti v njenem členu 1 – „visoko raven varstva potrošnikov s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodijo ekonomskemu interesu potrošnikov“ (sklep INNO, C-126/11, EU:C:2011:851, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 26 S področja uporabe Direktive o nepoštenih poslovnih praksah pa so v skladu z njeno uvodno izjavo 6 izključene nacionalne zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodujejo „samo“ ekonomskemu interesu konkurentov ali zadevajo poslovanje med trgovci (sklep INNO, C-126/11, EU:C:2011:851, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 27 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se predložitveno sodišče ni jasno opredelilo glede namena odloka z dne 31. decembra 2008.
- 28 Treba pa je opozoriti, da Sodišče v okviru odločanja o predlogu za sprejetje predhodne odločbe ni pristojno za razlago notranjega prava, saj je to izključno naloga predložitvenega sodišča. Sodišče mora namreč v okviru delitve pristojnosti med sodišči Unije in nacionalnimi sodišči upoštevati tak dejanski in pravni okvir, v katerega se uvrščajo vprašanja za predhodno odločanje, kot je opredeljen v predložitveni odločbi (sklepa Koukou, C-519/08, EU:C:2009:269, točka 43 in navedena sodna praksa, in Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 27).
- 29 Predložitveno sodišče – in ne Sodišče – mora torej ugotoviti, ali je dejanski namen zadevnih nacionalnih določb, in sicer členov 1(2) in 2 odloka z dne 31. decembra 2008, varstvo potrošnikov, da bi preverilo, ali take določbe lahko spadajo na področje uporabe Direktive o nepoštenih poslovnih praksah (sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 28).
- 30 Če bi predložitveno sodišče ugotovilo tako, je treba še ugotoviti, ali so napovedi cenovnih znižanj, pri katerih na označbi ali prikazu cene ni razvidna referenčna cena, ki so predmet prepovedi, obravnavane v postopku v glavni stvari, poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah in ali zato zanje veljajo določbe te direktive (glej v tem smislu sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 29).
- 31 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah zelo široko opredeljuje pojem „poslovne prakse“ kot „vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlag[o] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“ (sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 30 in navedena sodna praksa).
- 32 Vendar so cenovna znižanja, kakršna so ta iz postopka v glavni stvari in katerih namen je spodbuditi potrošnike k nakupu izdelkov na spletnem prodajnem mestu, nedvomno del poslovne strategije gospodarskega subjekta in so neposredno namenjena spodbujanju ter pospeševanju njegove prodaje. Iz tega je razvidno, da so ta znižanja poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah in posledično spadajo na stvarno področje uporabe te direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeni sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 31).
- 33 Glede na to je treba preveriti, ali Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah nasprotuje prepovedi oglaševanja cenovnih znižanj, pri katerih na označbi ali prikazu cene ni razvidna referenčna cena, kot je določena v členih 1(2) in 2 odloka z dne 31. decembra 2008.

- 34 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da ker Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah popolnoma usklajuje pravila o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov, države članice, kot je izrecno določeno v členu 4 te direktive, niti zaradi doseganja višje ravni varstva potrošnikov ne smejo sprejeti bolj omejevalnih ukrepov, kot so opredeljeni z navedeno direktivo (zgoraj navedeni sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 35 Nato je treba tudi opozoriti, da člen 5 navedene direktive določa merila za določitev okoliščin, v katerih je treba poslovno prakso šteti za nepošteno in posledično prepovedano.
- 36 Tako je v skladu z odstavkom 2 navedenega člena poslovna praksa nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in če v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala gospodarsko obnašanje povprečnega potrošnika.
- 37 Poleg tega člen 5(4) Direktive o nepoštenih poslovnih praksah opredeljuje dve natančno določeni kategoriji nepoštenih poslovnih praks, in sicer „zavajajoče prakse“ in „agresivne prakse“, ki izpolnjujejo merila, navedena v členih 6 in 7 ter 8 in 9 navedene direktive.
- 38 Nazadnje je v Prilogi I k Direktivi naveden izčrpen seznam 31 poslovnih praks, ki se v skladu s členom 5(5) te direktive „v vseh okoliščinah“ štejejo za nepošteno. Zato lahko, kot je izrecno pojasnjeno v uvodni izjavi 17 navedene direktive, samo te poslovne prakse veljajo za nepošteno, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi členov od 5 do 9 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah (sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 39 Glede nacionalnih določb iz postopka v glavni stvari ni sporno, da prakse, pri katerih se potrošnikom napovedujejo cenovna znižanja, pri katerih na označbi ali prikazu cene ni razvidna referenčna cena, v Prilogi I k Direktivi o nepoštenih poslovnih praksah niso omenjene. Zato ne smejo biti prepovedane v vseh okoliščinah, ampak samo na podlagi posebne analize, s katero je mogoče ugotoviti nepoštenost teh praks (glej v tem smislu sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 38).
- 40 Vendar je treba ugotoviti, da člena 1(2) in 2 odloka z dne 31. decembra 2008 na splošno prepovedujeta napovedi cenovnih znižanj, pri katerih na označbi ali prikazu cene ni razvidna referenčna cena, ne da bi bilo treba glede na okoliščine dejanskega stanja posameznega primera ugotoviti, ali je zadevna poslovna transakcija „nepoštena“ glede na merila, določena v členih od 5 do 9 Direktive o nepoštenih poslovnih praksah (glej v tem smislu sklep Wamo, C-288/10, EU:C:2011:443, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 41 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba Direktivo o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da nasprotuje nacionalnim predpisom, kakršni so tisti iz postopka o glavni stvari, ki določajo splošno prepoved – brez posamične presoje, ki bi omogočala ugotovitev nepoštenosti – oglaševanja cenovnih znižanj brez razvidne referenčne cene na označbi ali prikazu cene, v obsegu, v katerem se s temi predpisi uresničujejo cilji v zvezi z varstvom potrošnikov. Predložitveno sodišče presodi, ali je tako v postopku v glavni stvari.

Stroški

- 42 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta („Direktiva

o nepoštenih poslovnih praksah“) je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalnim predpisom, kakršni so tisti iz postopka o glavni stvari, ki določajo splošno prepoved – brez posamične presoje, ki bi omogočala ugotovitev nepoštenosti – oglaševanja cenovnih znižanj brez razvidne referenčne cene na označbi ali prikazu cene, v obsegu, v katerem se s temi predpisi uresničujejo cilji v zvezi z varstvom potrošnikov. Predložitveno sodišče presodi, ali je tako v postopku v glavni stvari.

Podpisi